

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6CdoR/9/2023
Identifikačné číslo spisu:	1519202715
Dátum vydania rozhodnutia:	25.07.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1519202715.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti o maloletých D. T., narodeného XX. I. XXXX, J., X. X, (toho času už plnoletý) a Y. T., narodenú XX. C. XXXX, J., X., zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, deti otca (oprávneného) W.. W. T., narodeného XX. I. XXXX, J., N. XX a matky (povinnej) W.. E. T., narodenej XX. I. XXXX, J., X. X, zastúpenej JUDr. Máriou Peráčkovou, J. s adresou na doručovanie J., o výkon rozhodnutia upravujúceho styk rodičov k maloletým deťom, vedenej na Okresnom súde Bratislave V pod sp. zn. 2Em/4/2019, o dovolaní otca detí proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 18CoE/119/2022 zo 17. októbra 2022, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Rozhodnutie súdu prvej inštancie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením č. k. 2Em/4/2019-3466 z 31. decembra 2021 s poukazom na čl. 7, § 2 ods. 1, § 360 ods. 1 a § 365 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a § 234 ods. 1, § 324 ods. 1, 2 a 3, § 325 ods. 1 a 2 písm. d, § 329 ods. 1, 2, § 330 ods. 1, 2, 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) zamietol návrhy otca detí z 30. decembra 2021 a 31. decembra 2021 na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa otec domáhal:

- zrušenia nezákonného uznesenia sp. zn. 22P/184/2019 z 11. októbra 2019 z dôvodu litispendencie skôr začatých konaní na Krajskom súde v Bratislave sp. zn. 22P/136/2019, 22P/165/2019, 22P/170/2019, z dôvodu nezákonnosti pre absenciu zistenia slobodného názoru dieťaťa, z dôvodu nepreukázania a nevydania zvukových záznamov, sfaľovanie textu o údajnej výpovedi detí, nezhotovenie autentickej zápisnice s podpisom detí na overenie pravdivosti výpovede;
- zrušenia nezákonného uznesenia sp. zn. 11CoP/420/2019 z 24. decembra 2019 pre absenciu právnej legitimity Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej aj „ÚPSVaR“) a absenciu splnomocnenia riaditeľa

ÚPSVaR pre konanie osôb neexistujúcej organizácie, pre absenciu zistenia slobodného názoru dieťaťa, pre prekážku litispendencie prebiehajúcich troch skôr začatých konaní;
- zrušením nezákonných uznesení č. k. 22P/123/2019-1495 z 20. decembra 2020 a č. k. 22P/123/2019-3293 z 20. júla 2021, ktoré nenadobudli právoplatnosť a z dôvodu absencie právnej subjektivity ÚPSVaR;
- nariadenia výkonu súdneho rozhodnutia sp. zn. 1CoE/1/2020 a v zmysle uznesenia sp. zn. 11CoP/187/2016 ihneď neodkladne realizovať výkon rozhodnutia rozsudku sp. zn. 20P/325/2012 a podľa uznesenia sp. zn. 1CoE/1/2020 z 05. mája 2020 odovzdať deti do striedavej starostlivosti otca 30. decembra 2021 o 17.00 hod. na N. XX a nariadiť matke odovzdať maloleté deti D. a Y. T. aj s ošatením 30. decembra 2021 o 17.00 hod. na N. XX, J. a otec je povinný, pri náhrade nemožnosti starostlivosti o deti od 27. do 29. decembra 2021 odovzdať maloleté deti matke po náhrade strateného času 3. januára 2022 o 18.00 hod. na N. XX, J..

Rozhodnutie odvolacieho súdu

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) o odvolaní oprávneného, otca detí, rozhodol uznesením z 17. októbra 2022, ktorým potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, návrhy oprávneného, otca detí, na nariadenie neodkladného opatrenia doručené odvolaciemu súdu dňa 26. augusta 2022 a 30. augusta 2022 zamietol a žiadnemu účastníkovi nepriznal nárok na náhradu odvolacieho konania.

3. V odôvodnení odvolací súd poukázal na § 325 ods. 1, 2, 3 a § 387 ods. 1, 2 CSP a uviedol, že súd prvej inštancie kvalifikovane, dôsledne a v potrebnom rozsahu zistil skutočný stav podstatný pre rozhodnutie o návrhu oprávneného a takto zistený stav správne právne posúdil, preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil. Konštatoval, že z obsahu návrhov otca na vydanie neodkladných opatrení bola zrejmá snaha zmeniť súčasný exekučný titul a dosiahnuť stav predchádzajúci jeho vydaniu, čo je nutné vnímať ako požiadavku, ktorú však nebolo možné realizovať v konaní, ktorého cieľom bolo výlučne vykonanie exekučného titulu, nie jeho kreovanie. Pri hodnotení ďalších podaní oprávneného na nariadenie neodkladného opatrenia z 26. augusta 2022 a 30. augusta 2022 odvolací súd nevzhladol žiadne okolnosti, ktoré by zakladali dôvodnosť neodkladnej ochrany dieťaťa pre ohrozenie jeho života, zdravia, či priaznivého vývoja, ani pre potrebu jeho odovzdania do starostlivosti osobe určenej súdom alebo do striedavej starostlivosti, tieto návrhy ako nedôvodné zamietol.

Dovolanie

4. Proti predmetnému uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie oprávnený (otec) (ďalej aj „dovolateľ“), ktorého prípustnosť aj dôvodnosť vyvodzoval z § 420 písm. b/ a f/ CSP. Dovolateľ poukázal na absenciu právnej subjektivity ÚPSVaR Bratislava a absenciou procesnej spôsobilosti a právnej legitimity ÚPSVaR. Podľa dovolateľa maloleté deti podľa Dohovoru o právach dieťaťa musia byť v konaní pred súdom a štátnymi orgánmi zastúpené advokátom, respektíve osobou s plným právnickým vzdelaním minimálne druhého stupňa, čo pracovníci ÚPSVaR nespĺňajú. V dovolaní argumentoval porušením práva na spravodlivý súdny proces, keď v čase vydania uznesenia sp. zn. 18CoE/182/2021 boli od 30. septembra 2021 sudcovia Krajského súdu v Bratislave a konajúci sudcovia a vedenie Okresného súdu Bratislava V napadnutí 19., 20. a 21. námietkou zaujatosti, o ktorých nebolo rozhodnuté. Dovolateľ uviedol, že v napadnutom rozhodnutí ho súd nesprávne poučil, že musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, čo považuje za vydieranie a nútenie otca pod nátlakom byť zastúpený advokátom a zanedbanie povinnosti Slovenskej republiky pri aproximácii práva EÚ do legislatívy SR. Zároveň uviedol, že je v konflikte záujmov s ktorýmkoľvek advokátom, nakoľko je v záujme advokátov, aby mali monopol na to, že vo veci dovolania na Najvyšší súd SR musí dovolateľ využiť ich služby, pričom dovolateľ má záujem odstrániť tento stav. Dovolateľ namietal procesný postup súdu prvej inštancie v konaniach sp. zn. 2Em/4/2019, 1CoE/1/2020, 18CoE/182/2021, 18CoE/119/2022, 18CoE/50/2021, 1CoE/1/2020, 22P/184/2019, 22P/123/2019 a 11CoP/420/2019 a ďalších, spolu 58, konaniach, v ktorých súd porušil práva maloletých detí a otca tým, že zrušil funkčnú

striedavú starostlivosť a nedôvodne obmedzuje starostlivosť otca a bráni vo výchove pri nedôvodnom a nezákonnom obmedzovaní práv detí a starostlivosti otca.

Posúdenie veci dovolacím súdom

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal účastník konania, skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu, pričom dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť podľa § 447 písm. e/ CSP.

6. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza, že dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (viď § 429 ods. 1 veta prvá CSP). Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

7. Podľa § 447 písm. e/ CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 <..

8. Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019, č. R 39/2020).

9. Z obsahu spisu predloženého najvyššiemu súdu na základe dovolania žalovaného vyplýva, že dovolateľ, ktorý vlastnoručne spísal dovolanie nemá právnické vzdelanie. Dovolaním napadnuté uznesenie obsahuje riadne poučenie odvolacieho súdu o lehote na podanie dovolania, jeho náležitostiach i o potrebe zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že výzvou okresného súdu zo 7. marca 2023 bol dovolateľ poučený o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci, ak v dôsledku svojej materiálnej situácie nemôže využiť právne služby advokáta. Šetrením dovolacieho súdu bolo zistené, že dovolateľ podal Centru právnej pomoci, Kancelária Bratislava, žiadosť, o ktorej bolo rozhodnuté tak, že mu nebol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci z dôvodu, že nespĺňa podmienku materiálnej núdze (oznam Centra právnej pomoci - Kancelária Bratislava z 21. júna 2023).

10. Vzhľadom na to, že dovolateľ nebol v dovolacom konaní zastúpený tak, ako to vyžaduje právny poriadok Slovenskej republiky, konkrétne § 429 ods. 1 CSP a nejde o žiadny z prípadov zákonom stanovených výnimiek uvedených v § 429 ods. 2 CSP, hoci dovolateľ o povinnom zastúpení v dovolacom konaní bol riadne poučený, navyše bol poučený i o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci, čo dovolateľ i využil, avšak neúspešne, najvyšší súd v súlade s citovanými ustanoveniami CSP dovolanie odmietol podľa § 447 písm. e/ CSP pre nesplnenie zákonnej podmienky dovolacieho konania.

11. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

12. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.